

àfOra

FOCUS

L'activació del sensible

Neix Àfora

Des que vam crear Focus, mai no hem amagat la voluntat de transcendència social ni hem defugit la nostra aportació al desenvolupament cultural del país. Creiem que és una responsabilitat inherent a tota empresa dedicada a l'activitat cultural, molt més exigible quanta més capacitat i importància té aquesta empresa. La nostra dedicació (més que professional, vital) és el teatre, que considerem l'art per excel·lència de la interacció i la comunicació en viu amb la ciutadania. Fa vint anys vam crear la **Fundació Romea**, un espai de debat transversal amb un marc de presentació escènica per promoure la reflexió al voltant del fet cultural. En fa tres vam engegar la publicació **Pre_Ocupaciones**. Qüestions com la llibertat d'expressió, el temps, la banalitat, el plaer, han estat tractats en aquesta publicació amb la intenció d'advertir fins a quin punt alguns dels valors sobre els quals s'edifica una cultura activa i oberta són assetjats per una escalada a favor de la indiferència, la intolerància, la urgència, la banalitat i la fractura amb la tradició.

Ha arribat el moment de les persones, del pensament, de les idees; de "la utilitat de l'inútil" que va dir Nuccio Ordine..., de l'activació del sensible que afegim nosaltres. Pensar ens situa en un escenari de transformació que necessita d'un bon i ampli repartiment coral. Ha arribat el moment d'**ÀFORA**.

ÀFORA és l'**àgora del Grup Focus**, un **àmbit de reflexió i d'activitats** que, prenent com a base la vivència escènica, té l'ànim d'incidir en la vida artística, cultural i social, en el territori de la nostra influència. Un hub de pensament que vol potenciar l'espai humà com a camp de relació, de debat, de curiositat, d'intel·ligència compartida; proporcionant recorreguts per les diferents sensibilitats de l'activitat teatral.

Proposem **la rebel·lió de les idees** en un moment d'acceleració històrica on les dones i els homes intueixen que el temps se'ls escapa. Presentem **Àfora** com un escenari on el temps queda suspès durant unes hores per fer possible el retrobament de la ciutadania amb la curiositat, la fascinació i amb allò insospitat; una plataforma per amplificar la importància del teatre i de la cultura; per restablir les connexions entre la societat i el pensament; una àgora entesa com un lloc de llocs on detectar, mostrar i compartir sense prejudicis la saviesa del científic, de l'artista, del polític, de l'artesà, del ciutadà.

Benvinguts a **Àfora**.

Daniel Martínez de Obregón

President del Grup Focus

Teatre Romea de Barcelona, dimarts 5 d'octubre de 2021

Fundació Romea

Àfora
Edicions

Platea 618

Cinquena
Paret

Espectadors

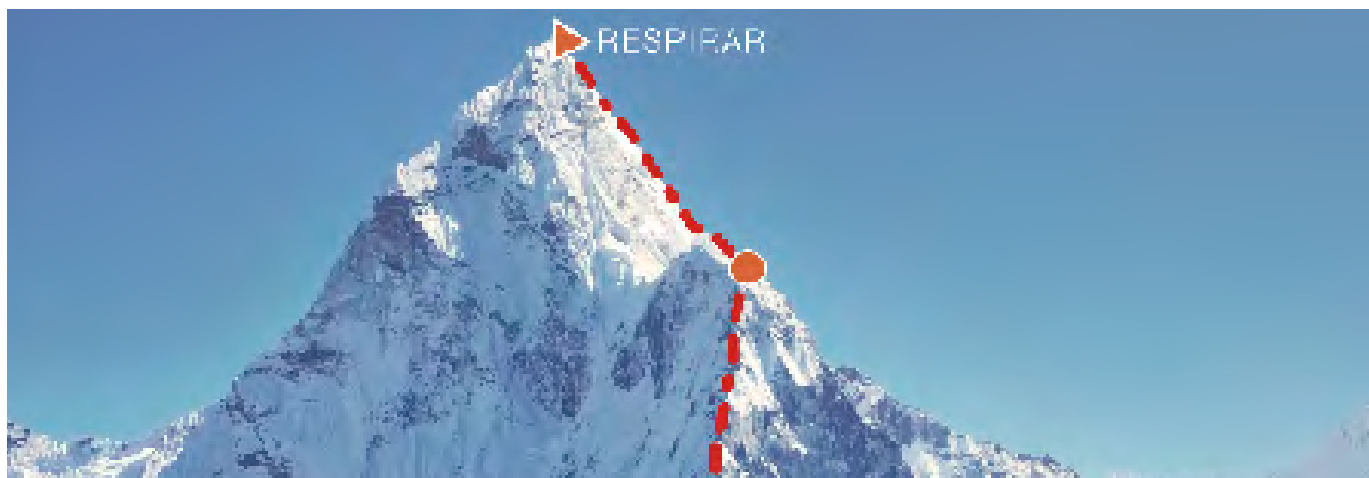
1. Fundació Romea

La Fundació Romea investiga formes artístiques per activar termes com el fervor, la passió, el sublim, la bellesa o la inspiració que paradògicament provoquen incomoditat. Una incomoditat que es manifesta quan ens mostrem sensibles al món i revelem la nostra vulnerabilitat. Es podria dir que el nostre esforç busca convocar els fantasmes, com va fer Joan Fontcuberta amb l'artista Margarida Xirgu, o Eduard Márquez quan intentava, en certa manera, superar els seus fantasmes per avançar en la seva obra literària.

La Fundació Romea, que des de la direcció de Fèlix Riera, ve proposant el diàleg entre art contemporani i arts escèniques, ha dissenyat la programació fins el mes de gener.

Foto de Joan Fontcuberta

13 DE SETEMBRE DE 2021 AL TEATRE ROMEA A LES 19 H

Respirar

Amb els filòsofs Ana Pagès i Arash Arjomandi, Juanjo Garbizu alpinista i escriptor, el músic Mauricio Villavecchia i el periodista i escriptor Lluís Amiguet.

13 DE DESEMBRE DE 2021 AL TEATRE ROMEA A LES 19 H

Micro rebel·lies

Per Mira Bernabéu

24 DE GENER DE 2022 AL TEATRE ROMEA A LES 19 H

Acció Fotònica (Viatge al Paradís)

Per Eulàlia Valldosera

ABRIL DE 2022 AL TEATRE ROMEA A LES 19 H

Diàleg entre jardins

Mario Satz (Autor de l'assaig "Pequeños Paraísos")

2. Àfora Edicions

Amb Pre-Ocupaciones va néixer un format editorial per canalitzar les necessitats de reflexió de Focus sobre certs temes que ens ocupaven en debats interns. Ara donem vida a un nou segell editorial, **Àfora Edicions**, el segell de l'empresa per emparar la voluntat de permanència de l'activitat d'ÀFORA, i la rellevància conceptual i estètica de seleccionats textos i creadors.

Àfora Edicions editarà inicialment aquests títols:

La **nova entrega de Pre-Ocupaciones**, sota el títol **PARADISOS PERDUTS**, també participarà en l'estratègia de l'activació de la nostra part sensible: imaginació i rebel·lió inspiraran diferents autors com Emma Riverola, Fernando Prats, Pep Duran, Helena Tornero, Anna Malagrida, Andrés Lima, Arash Arjomandi, Eloi Fernández Porta, Enrique Ruíz Domènec, Sofía Rincón o Pablo Auladell.

Fer Mutis (Mutandis). 35 focus verbals en les arts escèniques, un encàrrec a l'escriptor i periodista Màrius Serra sobre argot i aforismes teatrals, que ens glossarà conceptes i expressions teatrals més enllà de la seva etimologia, cercant curiositats i orígens ocults.

El Paraíso perdido, publicació de l'adaptació teatral d'Helena Tornero del text de John Milton amb il·lustracions de Paula Bonet.

FOCUS
PRE / OCUPACIONES

MÀRIUS SEN

FER MUTIS
(MUTANDIS)

35 focus verbals
en les arts escèniques

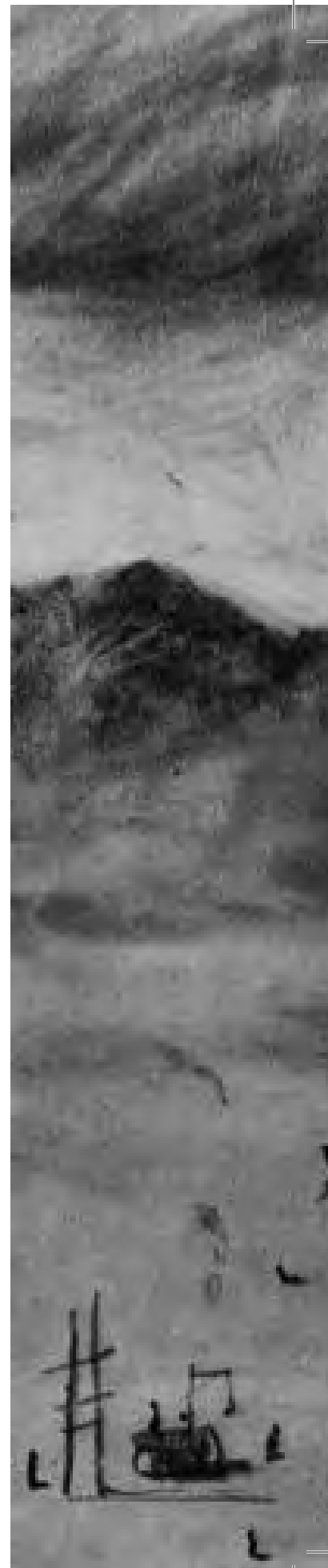
FOCUS
PRE / OCUPACIONES

SE BUSCAN HOMBRER PARA VIAJE ARRIESGADO. POCO SUELDO. RIESGO EXTREMO.
TOTAL FELICIDAD CONSTANTE. REGRESO A SALVO DUBIOSO. HONOR Y RESPECTO.

afOr
FOCUS
EDICIONS

***I l'HOME va crear DÉU.
I DÉU va crear el DIABLE.
I el DIABLE va crear l'ACTOR.***

El Paraíso perdido
Helena Tornero

3. Cinquena Paret

En el món del teatre es coneix com a quarta paret el mur virtual que separa l'escenari dels espectadors i fa molt de temps que a la interacció actors-espectadors se l'anomena "trencar la quarta paret".

La **CINQUENA PARET** seria el mur i el punt d'intersecció entre el teatre i el carrer, entre l'escenari i la societat. És un punt de trobada que ens permetrà atrapar conceptes sorgits de l'escenari i portar-los al camp de la filosofia, per analitzar-los des de diferents angles i formats. És el cabal de significat i de pensament dels espectacles que ens permet afrontar les pors i els dilemes del nostre temps.

Hi ha espectacles que reuneixen totes les condicions per tal que els seus ecos superin l'àmbit purament teatral i originin activitats de contextualització socio-cultural, mitjançant pensament i debat. ***El Paraíso Perdido, Viejo amigo Cicerón i Immunitat***, seran els ariets d'aquesta temporada.

Amb motiu de l'estrena de *El Paraíso Perdido*, dirigida per Andrés Lima, tindran lloc els següents actes:

25 D' OCTUBRE DE 2021 AL TEATRE ROMEA A LES 19 H

Recreant el paradís perdut

Per Helena Tornero i Pablo Auladell

L'obra *El Paradís Perdut* de John Milton s'ha convertit en un text essencial per entendre l'orientació cap al mal de la condició humana. Dos artistes, Helena Tornero, autora de la peça teatral *Ocupar els cels* i Pablo Auladell, autor del còmic *El Paradís Perdut*, han adaptat l'obra de Milton per posar l'accent en la figura del mal i comprendre/viure l'expulsió del paradís.

FEBRER DE 2022 A VALÈNCIA

Els paradisos perduts

MARÇ DE 2022 A SEVILLA

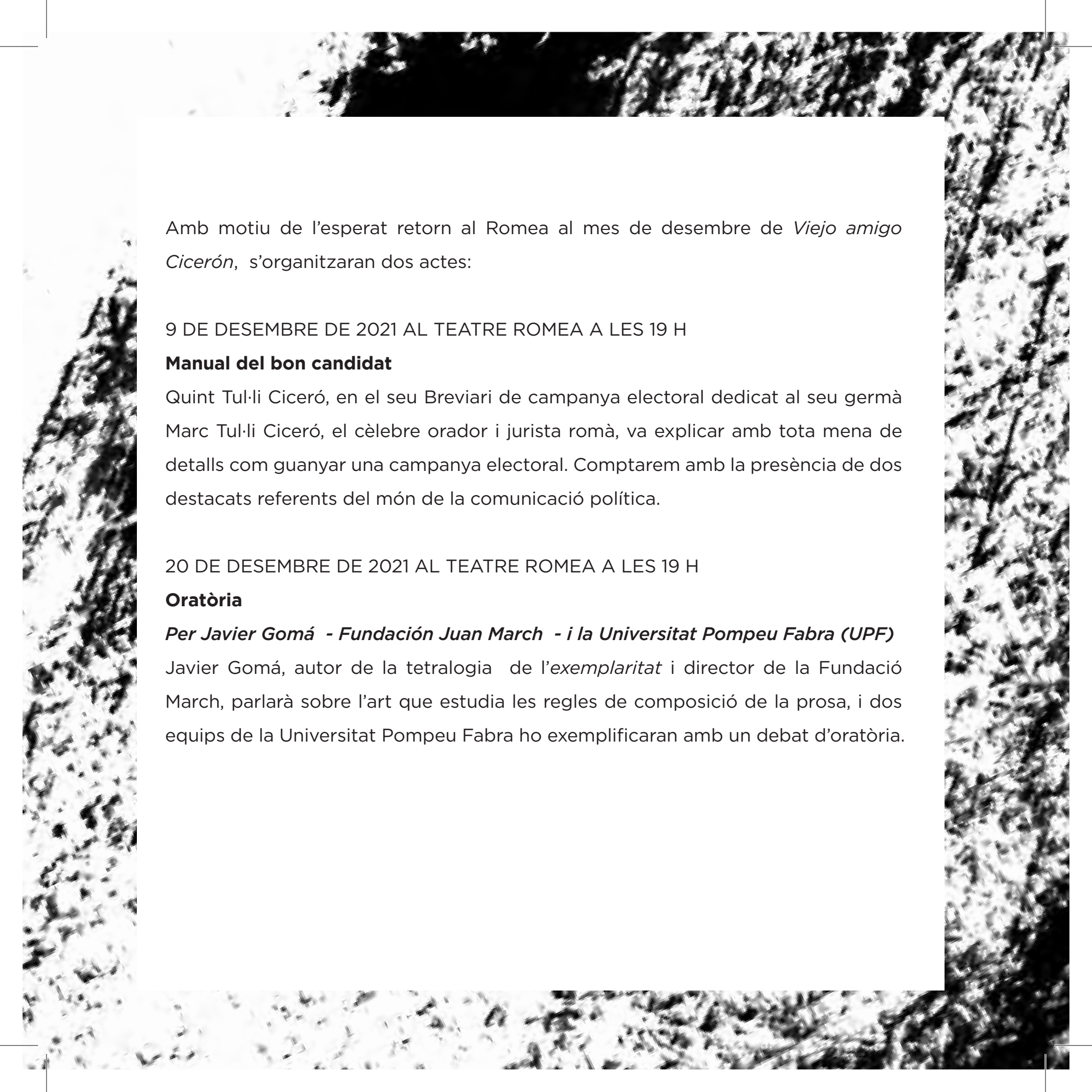
Conferència sobre El Paraíso Perdido

ABRIL DE 2022 A BILBAO

Debat sobre Los paraísos perdidos

MAIG DE 2022 A MADRID AMB FUNDACIÓN JUAN MARCH

Dues conferències on es tractarà des de diferents angles El Paraíso Perdido de John Milton

Amb motiu de l'esperat retorn al Romea al mes de desembre de *Viejo amigo Cicerón*, s'organitzaran dos actes:

9 DE DESEMBRE DE 2021 AL TEATRE ROMEA A LES 19 H

Manual del bon candidat

Quint Tul·li Ciceró, en el seu Breviari de campanya electoral dedicat al seu germà Marc Tul·li Ciceró, el cèlebre orador i jurista romà, va explicar amb tota mena de detalls com guanyar una campanya electoral. Comptarem amb la presència de dos destacats referents del món de la comunicació política.

20 DE DESEMBRE DE 2021 AL TEATRE ROMEA A LES 19 H

Oratòria

Per Javier Gomá - Fundación Juan March - i la Universitat Pompeu Fabra (UPF)

Javier Gomá, autor de la tetralogia de l'*exemplaritat* i director de la Fundació March, parlarà sobre l'art que estudia les regles de composició de la prosa, i dos equips de la Universitat Pompeu Fabra ho exemplificaran amb un debat d'oratòria.

4. Platea 618

618 són el quilòmetres que hi ha entre Barcelona i Madrid, els dos centres teatrals de l'Estat. Els espectacles de Focus els han recorregut moltes vegades; exhibim i produïm a Madrid i rebem un nombre important de produccions madrilenyes en els nostres teatres de Barcelona.

Volem aprofitar aquesta ascendència per afavorir una relació més estreta entre els professionals d'ambdues ciutats, creant un circuit d'informació permanent i uns canals de relació personal, que permetin augmentar les sinèrgies dirigides a l'increment de la coparticipació i l'intercanvi creatiu i artístic.

PLATEA 618, per contribuir a un major coneixement entre els professionals del sector de Barcelona i Madrid, promourà:

- La posada en marxa d'un **web professional, PLATEA 618**, al servei dels agents del sector, dels mitjans de comunicació especialitzats i de les institucions, que inclourà informació conjunta de les cartelleres i de l'activitat escènica de les dues ciutats.

- La creació d'**ÀFORA MEDIA**, un repositori audiovisual de tota l'activitat pública d'Àfora: xerrades, ponències, esdeveniments, que inclourà la producció d'un **programa de televisió**, presentat per la periodista **Olga Viza**, amb un rerefons d'homenatge a la força transformadora del teatre en el desenvolupament dels centres urbans de les dues grans capitals, amb entrevistes als protagonistes de l'escena però també a aquells que fan possible que cada nit s'aixequi el teló, amb mirades diverses, en un format atractiu pel *prime time*.

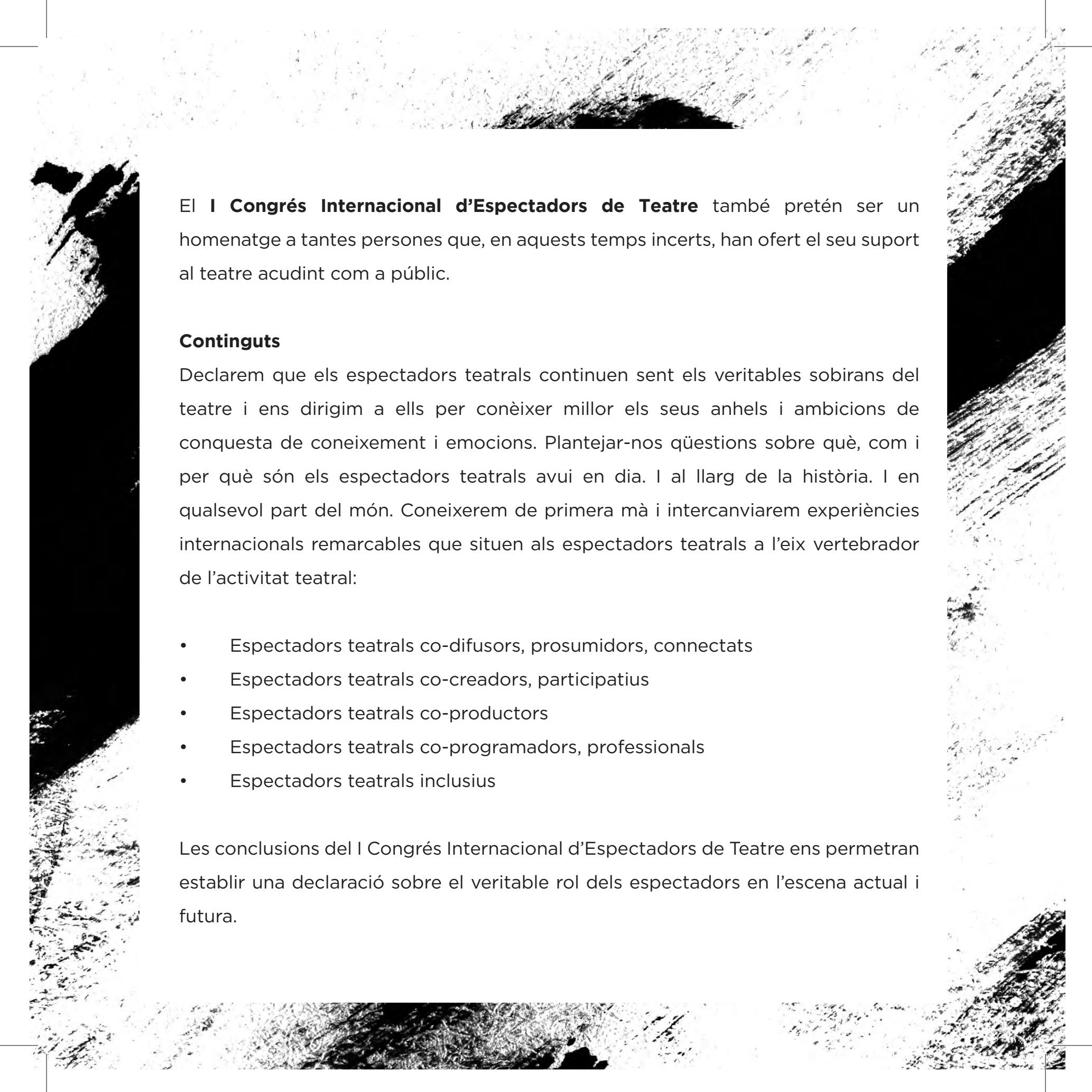
- L'obertura de “**canals de relació entre artistes, creadors, gestors i productors**”, per debatre sobre preocupacions i nous reptes, aprofitant els viatges dels diferents espectacles entre les dues capitals.

5. Espectadors

Una línia directa de relació amb els públics, que iniciarem amb el I CONGRÉS INTERNACIONAL D'ESPECTADORS DE TEATRE a celebrar a Barcelona el proper mes de maig.

35 anys després, continua sent necessari preguntar-se sobre el paper determinant dels espectadors en el futur de les arts escèniques. Són el reflex de la seva època. En l'actualitat els espectadors es caracteritzen per ser crítics, participatius, infidels, connectats i multitasking, devoradors d'imatges, prosumidors (productors + consumidors), omnívors i relacionals. A més, la pandèmia els ha confinat i apartat -temporalment- del seu hàbitat natural, els teatres. Tot i que ha provocat l'emergència d'un nou espectador: el connectat en línia. La hibridació entre presencialitat i virtualitat serà, sens dubte, territori adobat en el futur més immediat. El **I Congrés Internacional d'Espectadors de Teatre** -comissariat per l'expert en públics de la cultura Pepe Zapata- té com a principal objectiu convocar als espectadors per a què reprenguin el seu protagonisme, per recuperar l'energia col·lectiva que es produeix quan connecten amb l'actuació d'actrius i actors a l'escenari. Els espectadors, quan més contemplen, més són. En molts casos segueixen sent desconeguts, però també un enigma que tothom vol desvetllar. Posar rostre i veu als espectadors ens permetrà endinsar-nos en els seus interessos i afinitats teatrals, adquirir coneixement directe dels subjectes de la recepció amb l'objectiu que les arts escèniques es puguin conèixer millor.

El **I Congrés Internacional d'Espectadors de Teatre** també pretén ser un homenatge a tantes persones que, en aquests temps incerts, han ofert el seu suport al teatre acudint com a públic.

Continguts

Declarem que els espectadors teatrals continuen sent els veritables sobirans del teatre i ens dirigim a ells per conèixer millor els seus anhels i ambicions de conquesta de coneixement i emocions. Plantejar-nos qüestions sobre què, com i per què són els espectadors teatrals avui en dia. I al llarg de la història. I en qualsevol part del món. Coneixerem de primera mà i intercanviarem experiències internacionals remarcables que situen als espectadors teatrals a l'eix vertebrador de l'activitat teatral:

- Espectadors teatrals co-difusors, prosumidors, connectats
- Espectadors teatrals co-creadors, participatius
- Espectadors teatrals co-productors
- Espectadors teatrals co-programadors, professionals
- Espectadors teatrals inclusius

Les conclusions del I Congrés Internacional d'Espectadors de Teatre ens permetran establir una declaració sobre el veritable rol dels espectadors en l'escena actual i futura.

Valors diferencials

- Espectadors en el centre de l'estratègia. No és una trobada professional més sobre els espectadors teatrals, sinó un congrés de, per a i amb els espectadors de teatre.
- Trobada internacional. Des d'una visió global, projectes locals adaptats a cada context. L'objectiu és ampliar la mirada sobre els espectadors teatrals sense limitacions geogràfiques i socioculturals, sense distinció de raça, gènere o origen, sense cap tipus de barrera o exclusió social. Conferenciants, convidats i participants de tot el món ajudaran a disposar d'una panoràmica global: **una 50ena d'espectadors, de 25 països dels 5 continents.**
- Primer congrés. L'objectiu és consolidar el projecte, de manera que tingui continuïtat i una periodicitat sostinguda en el temps, en principi biennal, adquirint un rol referencial en el sector.

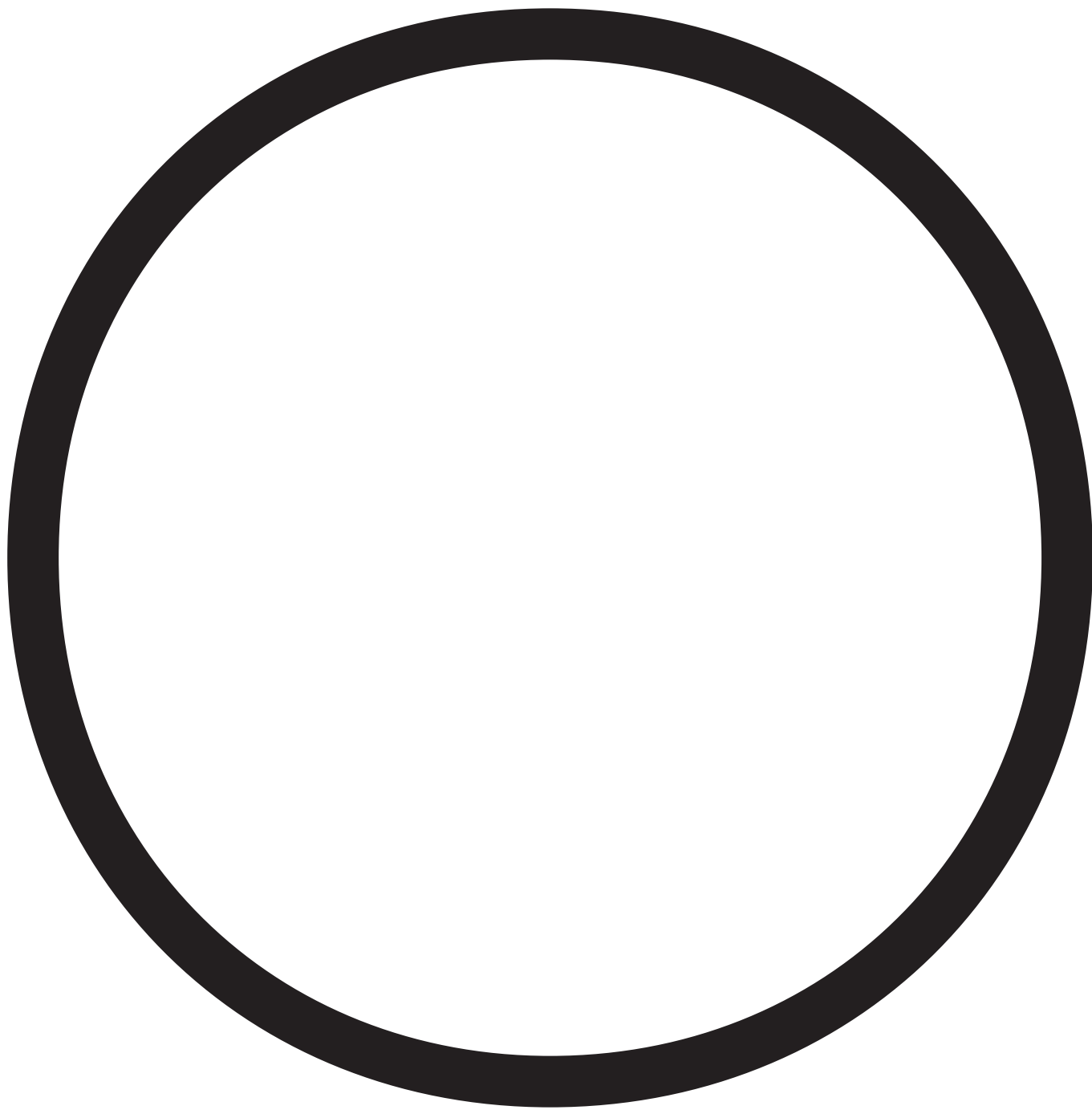
A qui va dirigit

- Espectadors teatrals. Públic en general, representants d'associacions d'espectadors teatrals, amants del teatre i les arts escèniques, responsables de projectes basats en la participació dels espectadors teatrals.
- Gestors culturals. Directors d'organitzacions culturals, responsables de departaments de públics, desenvolupament d'audiències, mediació, educació, comunicació i màrqueting.

- Creadors i artistes. Artistes, companyies artístiques, productors i distribuïdors interessats en conèixer i enfortir les motivacions dels espectadors teatrals.
- Administracions públiques. Responsables de polítiques culturals públiques, gestors culturals d'organitzacions públiques.
- Investigadors, consultors. Experts en anàlisi de públics.

Calendari

- Gener-maig de 2022: Precongrés. Grup de treball en línia, a partir d'un mapeig inicial d'espectadors i professionals amb experiència destacada en relació amb els espectadors.
- 26 al 28 de maig de 2022: Congrés. Durant el congrés, presencialitat de convidats, conferenciant, experiències i activitats, així com de participants. En paral·lel, assistència en línia a través de la plataforma virtual ÀFORA MEDIA. Diàriament, crònica del desenvolupament del congrés via web i xarxes socials. El congrés es materialitzarà amb la presentació del **Manifest Barcelona sobre els espectadors de teatre**, que convertiran Barcelona en epicentre mundial del teatre.
- A partir de juny de 2022: Postcongrés. A posteriori del congrés, cura de continguts, compilació de ponències, presentació d'experiències, conclusions. Repositori audiovisual de tot el material generat consultable en web i Àfora Media.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN, CULTURA
Y DEPORTE

inaem

INSTITUTO NACIONAL
DE LAS ARTES ESCÉNICAS
Y DE LA MÚSICA

Ajuntament de
Barcelona

**Diputació
Barcelona**